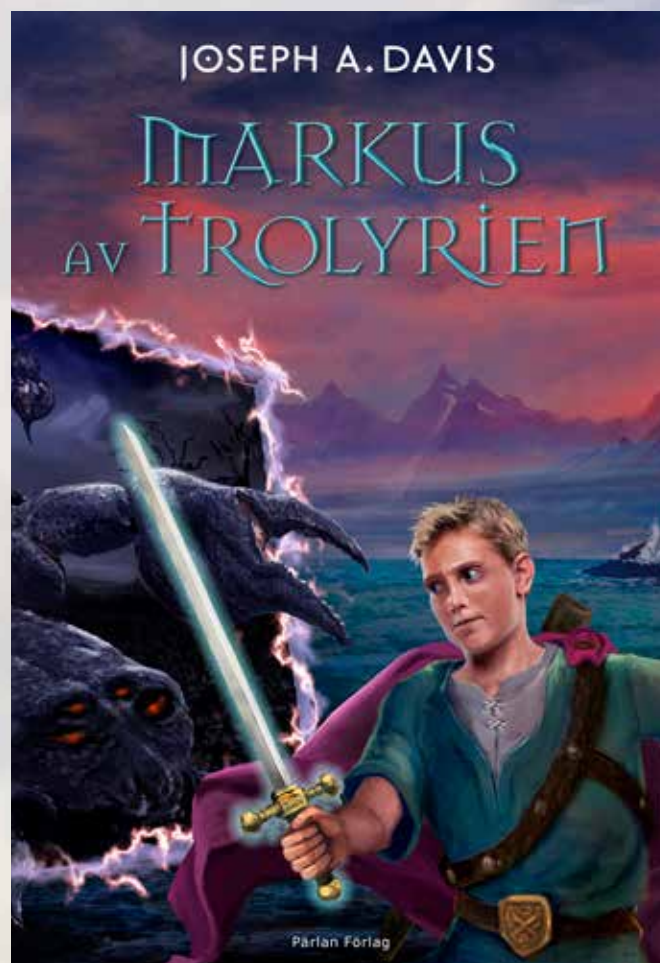

LÄRARHANDLEDNING
FÖR
MARKUS AV TROLYRIEN

PÄRLAN
FÖRLAG

”Vi rekommenderar varmt denna bok till alla som gillar fantasy och äventyr.”
(@laspedagogen)

”Jag tyckte handlingen utvecklades väldigt mycket och till slut satt jag som klistrad vid boken och var bara tvungen att veta hur det skulle utspela sig på nästa sida och nästa och nästa osv.”

(Nerdreadingbooks)

İNNNEHÅLL

Introduktion	<i>Sida</i> 3
Del 1: Platser, personer, föremål och monster i boken	5
Inför läsningen:	7
Svåra ord och uttryck:	7
Läsförståelse och diskussionsfrågor:	8
Aktivitetsförslag (skrivövningar m.m.)	11
Del 2, inför läsningen:	13
Svåra ord och uttryck:	13
Läsförståelse och diskussionsfrågor:	14
Aktivitetsförslag (skrivövningar m.m.):	17
Del 3, inför läsningen:	18
Svåra ord och uttryck:	18
Läsförståelse och diskussionsfrågor:	19
Aktivitetsförslag (skrivövningar m.m.):	23
Fler böcker om Markus av Trolyrien:	25

INTRODUKTION

OM MARKUS AV TROLYRIEN

Sammanfattning: Markus av Trolyrien är ett humoristiskt fantasyäventyr som i första hand riktar sig till läsåldern 10-15. Huvudpersonen, en svensk 15-åring som heter Markus, blir kidnappad från sin sjukhussäng i Karlstad till Valarien, en annan värld där man tror att han är den försvunne prins Albrak. I början vill han bara fly och ta sig hem, men under äventyrets gång utvecklar han medlidande för Valariens folk som utsätts för en invasion av skräckinjagande monster. Med hjälp av den legendariske kung Josuas talismaner besegrar han monstren, stänger portalen till deras värld och hjälper Valariens folk att hitta sin egentliga regent. Kapitlen är korta och slutar ofta i en cliffhanger, vilket gör att läsningen går snabbt och att många elever får ett sug efter att läsa eller höra mer.

Denna lärarhandledning är uppdelad i tre delar precis som boken. Den första delen täcker kapitel 1-18 som utgör ”del 1” i boken, och dessa kapitel kan egentligen läses som en fristående bok om man vill köra ett kortare läsprojekt. Del 1 handlar om hur Markus kommer till Valarien och hittar två av kung Josuas talismaner: svärdet Poterovix och vattnet från Evighetskällan. Kapitel 18 slutar med en cliffhanger som kan stimulera eleverna till att fortsätta läsa resten av boken på egen hand.

Kulturmöten i boken: Valarien är hem för flera folkslag med värderingar, seder och bruk som kan skilja sig drastiskt från det Markus är van vid hemifrån. En del av spänningen och humorn i boken uppstår ur hans möten med Valariens olika kulturer. Många läsare som har följt med Markus i dessa kulturmöten har reflekterat över hur viktigt det är att lyssna på andra och inte dra förhastade slutsatser, och hur vissa saker som vi tar för givet också kan upplevas som konstiga av andra.

OM LÄRARHANDLEDNINGEN

Syftet med frågorna och aktivitetsförslagen i denna lärarhandledning är det som står i kursplanen för ämnet Svenska i grundskolan:

- ”Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra ... Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.” (Lgr 2011)

I en del av frågorna och aktiviteterna används kulturmöten i Markus av Trolyrien för att aktivera det som står i skolans värdegrund:

- ”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.” (Lgr 2011)

Användning: Tre diskussionsfrågor finns till varje kapitel. I de flesta fallen är en av frågorna en läs-förståelsefråga som berör konkreta detaljer ”på raderna”, och en av frågorna är en inlevelsefråga som handlar om elevens egna upplevelser och tolkningar av texten ”mellan raderna”. Den tredje frågan kan handla om kulturmöten eller skrivandets hantverk ”bortom raderna”. Läraren får välja fritt bland dessa frågor och använda dem på ett sätt som passar den egna undervisningen. Ett förslag är att efter högläsning eller egen läsning låta eleverna svara på frågorna skriftligt för att sedan diskutera dem muntligt i mindre grupper eller i helklass. Varje kapitel får också en kort lista med ord som kan vara svåra för en del läsare.

Efter frågorna till samtliga kapitel kommer en separat del med aktivitetsförslag för att stimulera eleverna till eget skrivande och skapande.

Frågor och diskussion ska förhöja läsoplevelsen, inte förstöra den. Kapitlen är korta, och läraren får avgöra själv när man ska stanna upp och diskutera och när man ska hoppa över några frågor och läsa ”ett kapitel till”. Att låta eleverna njuta av boken kan inspirera dem till egen nöjesläsning som ibland kan ge större vinster i längden än diskussionen kring ett enstaka kapitel.

Fler resurser: Kapitel 1-18, som utgör del 1, finns att ladda ner gratis som pdf på www.trolyrien.com/larare. På samma sida kan man hitta kartan, bilder, en komplett ordlista, information om författarens skrivworkshops samt andra resurser.

DEL I

PLÅTSEK, PERSONEK, FÖREMÅL OCH MONSTER I BOKEN

Denna lista omfattar del 1. För en längre lista med platser, personer, föremål och monster från alla tre delar, se www.trolyrien.com/larare (varning för spoilers).

PLÅTSEK:

Albiron: Valariens huvudstad och hem till kungen.

Evighetskällan: En legendarisk källa som sägs ha runnit upp i Evighetsgrottan utanför Josurium, där den sårade Josua försvann efter att ha stängt portalen till Mardurien. Enligt sagorna ska Evighetskällans vatten ha makt att hela både kropp och själ och ge insikt om sanningen.

Josurium: Valariens legendariska huvudstad under den tid Josua var kung i Valarien.

Mardurien: Den mörka värld där monstren har sitt ursprung. Enligt sagorna regeras Mardurien av en mäktig drake som heter Mordok. Världen är sammanbunden med Valarien och Trolyrien av två magiska portaler.

Pelarlunden: En urgammal ruin belägen mellan Blomsterfloden och de Röda höjderna. Pelarlundens mosaikgolv, som täcker en landareal större än de flesta städer, är troligtvis Valariens största konstverk. Enligt Albors bok skapade trollkarlen Albior Pelarlunden med sin magiska kraft.

Portalerna: De tre världarna Valarien, Mardurien och Trolyrien är sammanbundna med varandra genom tre urgamla, magiska portaler som bara kan styras av vissa personer. Portalerna är enkelriktade; portalen i Valarien leder till Trolyrien, den i Trolyrien (känd bland trollen som Stonehenge) leder till Mardurien och portalen i Mardurien leder till Valarien. Den marduriska portalen förseglades av Josua efter den Stora kataklysmen, men den får ibland en glipa som den albiska regenten måste stänga.

Trolyrien: En märklig värld helt befolkad av ”troll”, ett mystiskt folk med löjliga och förbryllande sedvanor och häpnadsväckande magiska prylar. Trolyrien är hemma för Markus, författaren och dig.

Valarien: En vacker värld befolkad av ett folk som kallas för valar. I teorin är hela världen ett enda rike regerat av en kungaätt utvald av Josua. I praktiken är Valarien uppdelat i östvalar, som tror att den albiska ätten ska regera, och västvalar, som tror att det är den alasarska ätten som är Josuas utvalda. De två ätterna har formellt sett legat i krig med varandra i flera hundra år, även om egentliga strider har varit sällsynta. Ibland kämpar de tillsammans mot sin gemensamma fiende: monstren som kommer genom portalen från Mardurien.

PERSONER:

Albard: Kungen av Valarien och far till prins Albrak.

Albid (historisk): Valariens första kung och anfader till den albiska ätten som enligt östvalarna är Valariens rättmätiga kungahus. Son till Albior och bror till Alasar I.

Albinida: En gång kronprinsessan av Valarien. Albinida försvann spårlöst kort innan hon skulle krönas till drottning och lämnade därmed kronan till sin yngre bror Albard.

Albrak: Prins av Valarien och son till kung Albard den store.

Diomeda: Kunglig budbärare som tjänar den albiska ätten.

Eremiten: En mystisk gammal man som sägs bo i Pelarlunden. Enligt rykten äger han förmågan att profetera om framtiden.

Jonathan: Markus lillebror.

Josua (historisk): Valariens första kung, som offrade sig för att rädda världen undan den Stora kataklysmen. Enligt den östvalariska tron lämnade han tre gåvor till sin efterträdare Albid: en krona, svärdet Poterovix och en bok innehållande texterna som moderna valar känner som Glädjens bok, Kraftens bok och Profetians bok. Enligt verarna och vissa östvalar är han fortfarande levande och verksam. I den västvalariska tron beskrivs han som världens första kejsare och sägs ha överlämnat kejsardömet till Alasar I.

Kiron: Kunglig hovtjänare som tjänar den albiska ätten.

Markus: En vanlig trollpojke från Trolyrien, även känd som Svärdbäraren.

Mordok (historisk): Monstrens kung och ärkefiende till Josua och Valarien. Enligt sagorna är Mordok en väldig, svart drake med otroligt stora magiska krafter.

Pallurio: Kunglig lärare som tjänar den albiska ätten.

Sofara: Kunglig rådgivare som tjänar den albiska ätten.

FÖREMÅL OCH MONSTER:

Glädjens bok: Den första delen av boken som Josua gav till Albid, den första albiska kungen. De andra två delarna – Kraftens bok och Profetians bok – avskaffades av senare albiska kungar och försvann, medan Glädjens bok finns kvar och utgör kärnan för den östvalariska tron.

Jätteskorpion: Ett fruktansvärt monster stort som en stridsvagn, med sex mäktiga klor och tre giftiga stjärtar. En jätteskorpions gift sägs göra offret sjuk till både kropp och själ.

Kraftens svärd: (Se Poterovix)

Kronan: En av talismanerna som Josua gav till Albid innan han försvann. Kronan ger bäraren makt att stänga portalen till Mardurien och att se förklädda monster.

Morteltand: Ett monster som liknar en jättestor insekt med otroligt långa ben, ett huvud som en flodhäst och en kloförsedd tunga. Morteltänder trivs bäst i skogslandskap och kan röra sig snabbt och tyst bland träden.

Poterovix: En av talismanerna som Josua gav till Albid innan han försvann. Poterovix, även känd som Kraftens svärd, är i rätta händer ett mäktigt vapen som hugger och parerar av sig själv och som kan skära genom sten lika lätt som vatten. När någon annan än Josuas utvalda Svärdbärare använder Poterovix fungerar det som ett vanligt svärd.

Skräckfågel: Ett monster som liknar en jättestor, vinglös fågel med vassa tänder.

INFÖRLÄSNINGEN

Följande aktivitetsförslag kan bygga upp förståelse inför läsningen av del 1:

- Titta på omslaget och baksidestexten. Prata om vad eleverna tror att boken handlar om och vilka ledtrådar de får av bokens utsida. Prata om eventuellt andra böcker som Markus av Trolyrien påminner om.
- Visa några exempel på fantasyböcker och prata om det som är typiskt för fantasygenren. Några exempel: saker och ting kan hända i en fantasybok som inte kan hända i verkligheten. Ofta finns det någon sorts magi. Många fantasyböcker utspelar sig i en annan värld. Gammaldags teknologi (till exempel svärd och facklor) är vanlig inom fantasy.
- Titta på nätet för att se vilken information man kan hitta om boken. På trolyrien.com kan man läsa recensioner och se bilder, inklusive en karta över Valarien som man kan visa på projektorn.
- Låt eleverna komma med teorier om vad Trolyrien är, då baksidestexten och kartan gör det tydligt att den magiska världen i boken heter Valarien.

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK:

Följande ord och uttryck kan vara särskilt svåra för unga läsare. Läraren avgör själv hur denna lista kan bäst användas med just de elever som man har, men ett förslag är att välja ut några av orden att diskutera och definiera inför läsningen av varje kapitel.

Kapitel 1: ers höghet/ni, konstatera, tillmötesgående, snegla, Stonehenge, lövverk

Kapitel 2: hallucination, vanföreställning, påfrestande, företeelser, koncentrisk, giljotin, försummelse, graciös, baneman

Kapitel 3: anmärka, ta avsked, kampglöd, eremit

Kapitel 4: bärnsten, mosaik, abstrakt, uthållighet, fasthet, avdunsta, resmål, hjalt, huruvida

Kapitel 5: leta febrilt, annalkande, raseri

Kapitel 6: svärdsharnesk, tillryggalägga, dubbelgångare

Kapitel 7: uppståndelse, entonig, spektakel, hillebard, göra honnör, ansats, etikett (regler, inte lapp),

häcklabyrint, förmögenhet, intrikat, omtöcknad

Kapitel 8: undersåte, treva, skeptisk, svärdsskida, ätt

Kapitel 9: eskortera, angränsande, krets, länstol, huvudbonad, tafatt, bedyra, obemärkt, fingerfärdighet, fyrfat

Kapitel 10: farhågor, kataklysm, innanmäte, högmodig, sekler, ätting, realistisk, missbehag, respons, skeptiker

Kapitel 11: ”leva loppan”, ställningstagande, regent

Kapitel 12: gränsland, karttecknare, infalla, motsvarighet, egendomlig, överträffa, antydan, tortyrredskap, vanka

Kapitel 13: kuslig, demonisk, retirera, bistå, ödesdiger, pilgrimsfärd, fullfölja, förutsägelse

Kapitel 14: oländig, överläggning, schakt

Kapitel 15: omgärdad, hänförande, brokig, välbehållen, fasad

Kapitel 16: massiv, bräcklig, provokativ, jordskred, föga, ljuv, stalagmit, att pryda, oförklarlig, andaktsfull

Kapitel 17: överväldigad

Kapitel 18: inställning, tolerera, outhärdlig, bält djur, konfunderad, banna sig, stjärnbeströdd, avfärda, bister

LÄSFÖRSTÅELSE- OCH DISKUSSIONSFRÅGOR:

Kapitel 1:

- Varför ligger Markus på sjukhus i början av kapitlet, och varför kan han gå igen i slutet?
- Vad lär vi oss om Markus i kapitel 1? Vad lär vi oss om kvinnan?
- Hur skulle du reagera om en främling kom in i ditt sjukhusrum, spottade på dig och kallade dig för Ers höghet? Vad tycker du skulle vara ett bra sätt att reagera?

Kapitel 2:

- Vad tycker Diomeda om prins Albrak?
- Folket i klädesbyn har flera titlar för prins Albrak: Valariens sköld, monstrens baneman, den lysande fjärliriddaren. Vad tror du att de kan betyda?
- Vad lär vi oss om byfolket och deras kultur (sätt att leva och tänka)? Hur skiljer sig deras kultur från din kultur? Finns det några likheter?

Kapitel 3:

- Vad pratar Markus och Diomeda om i kapitel 3?
- Diomeda säger att eremiten kan hjälpa Markus med hans problem. Vad är Markus problem enligt Markus, och vad är hans problem enligt Diomeda? Vad tror du att eremiten kommer att göra?
- Markus tycker att det är konstigt att Valarien inte har någon armé, och Diomeda tycker att det är konstigt att länder i Trolyrien (vår värld) har arméer. Vad tycker du?

Kapitel 4:

- Varför blir Markus inte glad när han lyckas dra fram svärdet ur berget?

- Vad tror du kommer att hända i nästa kapitel?
- Eremiten säger att man ska vara tacksam för sådant som är jobbigt i livet. Har han en bra poäng? Varför eller varför inte?

Kapitel 5:

- Hur har Markus relation till Diomeda förändrats i kapitel 5, och varför?
- Om du skulle ge kapitel 5 en titel, vad skulle det vara?
- Om du var en journalist i Valarien och kunde intervju en karaktär om någonting som har hänt i boken hittills, vem skulle du vilja intervju? Vilka frågor skulle du ställa?

Kapitel 6:

- Titta på kartan. Kan du hitta ställena som nämns i kapitel 6? Kan du gissa vilken väg Markus och Diomeda tog för att ta sig till Albirion?
- Vad lär vi oss om monstren och portalen till Mardurien i kapitel 6? Utifrån denna information, vad tycker du är kungens viktigaste jobb?
- Författaren beskriver inte alla platser som Markus och Diomeda ser mellan Pelarlunden och Albirion. Varför gör han inte det tror du? Om du hade skrivit Markus av Trolyrien, skulle du ha sammanfattat resan på samma sätt, eller skulle du ha beskrivit någonting mer?

Kapitel 7:

- Vad gör folket i huvudstaden när Markus kommer, och hur inser han att det är något positivt?
- Markus vet inte vad som förväntas av honom när han kommer in i staden. Hur tror du att det känns för honom? Har du någonsin varit i en situation där du inte vet vad som förväntas av dig?
- Kapitlet slutar mitt i en viktig händelse, en teknik som kallas för en "cliffhanger". Tanken är att läsaren ska bli sugen på att läsa vad som kommer sedan. Tycker du att det fungerar? Kan du komma på någon annan bok, film eller TV-serie som använder samma teknik?

Kapitel 8:

- Varför tror Markus att kungen kan vara galen? Vad tror du?
- Kungen pratar om flera märkliga saker: en hammare, en plan, en förrädare och monster på palatset. Om du kunde be honom att förklara en sak, vad skulle du välja och varför?
- Folket i Valarien kallar vår värld för Trolyrien och folket här för troll. Vad skulle du tycka om du kom till Valarien och alla kallade dig för troll? Skulle du använda ordet för att beskriva dig själv, som Markus gör i det här kapitlet? Varför eller varför inte?

Kapitel 9:

- I kapitel 9 träffar vi två nya karaktärer, Sofara och Kiron. Hur skulle du beskriva dem?
- Markus ser sig själv när han tittar i spegeln, trots att kungen såg sin son Albrak när han tittade på honom. Om du skulle hitta på en förklaring för detta, vad skulle det vara?
- I fantasygenren kan saker och ting hända som inte händer i verkliga livet. Kan du komma på några exempel på det i boken hittills?

Kapitel 10:

- Nu får Markus reda på att svärdet som han hittade är ett mycket speciellt svärd med två namn: Poterovix och Kraftens svärd. Vad är det som är speciellt med svärdet?
- Vad tycker Sofara om de gamla sagorna om kung Josua? Varför? Vad tror du att Markus tycker om dem?
- Det är ganska vanligt i fantasygenren att det finns något speciellt vapen eller annat föremål med speciella krafter och ofta en egen historia. Kan du komma på något sådant föremål du har sett i en annan bok eller film?

Kapitel 11:

- Hur skulle du beskriva Diomeda och hennes personlighet?
- Diomeda säger att hon tror på de gamla sagorna om kung Josua, men ”inte högljutt”. Vad tror du att hon menar?
- Tror du att det är bra eller dåligt att Diomeda följer med Markus? Varför?

Kapitel 12:

- Hur känns det för Markus att låtsas vara prins Albrak inför Diomeda? Varför?
- Hur tänker Diomeda ta sig genom Dimskogen, och varför blir det en överraskning för Markus?
- Tycker du att det är konstigt att fira en snytdag? Varför eller varför inte? Tänk dig att du aldrig har hört talas om en födelsedag förut och någon försöker förklara vad det handlar om. Skulle det kännas konstigt? Varför eller varför inte?

Kapitel 13:

- Vad lär vi oss om Diomeda i kapitel 13?
- När morteltanden håller på att släpa bort Diomeda rusar Markus rakt in i striden utan att tveka. Är det skillnad på hur han är nu jämfört med i bokens början? Vad kan det bero på?
- I fantasygenren är det mycket vanligt att läsaren får tillbakablickar och lär sig om världen genom karaktärernas tankar och samtal med varandra. Kan du komma på några exempel på sådana tillbakablickar i kapitel 13 eller i andra kapitel?

Kapitel 14:

- På vilket sätt stämmer vägbeskrivningen i de gamla sagorna? På vilket sätt stämmer den inte?
- Vad tror du att det är som har huggit tag i Markus ben? Om du skulle hitta på en beskrivning, hur skulle det se ut?
- I många fantasyböcker hittar författaren på egna varelser. Vilka varelser i Markus av Trolyrien tror du att författaren har hittat på själv? Kan du komma på några exempel i andra fantasyböcker eller -filmer där författaren har hittat på egna varelser?

Kapitel 15:

- Hur har Markus attityd till badfiskarna ändrat sig sedan han badade med dem i kapitel 9? Vad kan det bero på?
- Varför vill Diomeda skynda på Markus på väg ner till Josurium, och varför går hon så långsamt när de är i staden?
- Hur skulle du känna dig om du var Diomeda och kom till Josurium? Hur skulle du känna dig om du var Markus? Om det är någon skillnad, vad kan skillnaden bero på?

Kapitel 16:

- Förut längtade Markus efter att Diomeda skulle förstå att han inte var prins Albrak. Nu har det hänt. Är det bra eller dåligt? Vad tror du kommer att hända med deras relation?
- ”Den ljuvaste klingen biter djupast och helar, solstrålen bräcker den tyngsta kedjan, det slutna ögat vilar tryggt men är blind.” Förstår du någonting av sfinxens gåta? Den är inte ställd som en fråga, men ändå kommer Markus fram till att den har ett svar: ”sanningen”. Ser du någonting i gåtan som skulle kunna jämföras med sanningen?
- Hur skulle du beskriva sfinxens sätt att prata? På vilka sätt skiljer det sig från Markus sätt att prata? Varför tror du att författaren har bestämt att sfinxen ska prata som hon gör?

Kapitel 17:

- Vad tycker Diomedea om Markus i kapitel 17? Varför?
- Sfinxen säger att de snart kommer att träffas igen. Tror du att det kommer att hända? Varför eller varför inte?
- Väcker kapitel 17 några frågor som du vill ha svar på?

Kapitel 18:

- Hur har Markus förändrats under berättelsens gång? Hur har hans relation till Diomedea förändrats?
- Vilka problem finns olösta i slutet av del 1? Vad tror du kommer att hända i del 2 och 3?
- ”Troll är ett konstigt folk” säger Markus om sitt eget folk, alltså människor i vår värld. Varför tror du att han tänker så nu? Kan du komma på någonting som är mycket normalt för dig men som skulle kunna vara jättekonstigt för någon som kom från en annan värld?

AKTIVITETSFÖRSLAG

Följande förslag på skrivövningar, skrivprojekt och andra aktiviteter är tänkta att stimulera eleverna till eget skapande utifrån sin läsning av del 1. Tanken är inte att eleverna ska göra samtliga aktiviteter, utan läraren får välja fritt bland förslagen utifrån vad som passar eleverna bäst. En del av dessa aktivitetsförslag återkommer efter del 2 och del 3.

- **Bilderbok av del 1.** Gör en bilderbok med de viktigaste händelserna i Markus av Trolyrien och en liten bild till varje händelse. Kan fungera individuellt, i grupp eller i helklass.
- **Favoriter.** Rita en bild av din favoritkaraktär eller favorithändelse i Markus av Trolyrien. Skriv en beskrivning av denna karaktär eller händelse och varför den är din favorit.
- **Nya perspektiv.** Välj ett kapitel ur del 1 och skriv om det kapitlet utifrån en annan karaktärs perspektiv än Markus. Till exempel skulle man kunna skriva om mötet i sjukhusrummet i kapitel 1, fast med Diomedea som huvudperson. Eller om det som hände vid Evighetsgrottan, fast ur sfinxens perspektiv.
- **Spela teater.** Gör ett kort drama av en utvald scen ur del 1. (OBS: varna eleverna om skolan har regler mot offentligt spottande.)
- **Skriv dagbok.** Beskriv en dag eller en hel vecka utifrån en vals synvinkel (en person från Valarien) som har hamnat i Trolyrien eller utifrån ett trolls synvinkel (någon från vår värld) som har hamnat i Valarien. Tänk på hur livet i den nya världen skulle vara annorlunda jämfört med livet där du kommer ifrån. Skriv gärna om sådant som är både roligt, jobbigt och förvirrande.
- **Skapa en egen värld.** Rita en karta över din värld och skriv om folken där och hur de lever. Beskriv gärna andra varelser som lever i din värld, och känn dig fri att låna några klassiska fantasyvarelser eller att skapa egna. Finns det något stort problem i din värld som behöver lösas? Någonting som skulle kunna bli det stora problemet i en fantasyberättelse? Finns det något speciellt vapen eller annat föremål i din värld som skulle kunna bli en del av lösningen?
- **Egen fantasyberättelse.** Använd detaljerna från ”skapa en egen värld” för att skriva en kort fantasyberättelse. Innan man börjar med berättelsen är det viktigt att skapa en huvudperson med en tydlig beskrivning och ett tydligt mål, samt en plan för hur huvudpersonen kan uppnå målet och några hinder som kan göra det svårt längs vägen.

- *Skriv kapitel 19:* Skriv ett eget kapitel av Markus av Trolyrien som utspelar sig efter att Markus och Diomeda har fått reda på kungamordet i slutet av kapitel 18. För att få idéer, tänk på vilka problem som inte är lösta i slutet av del 1, och försök att hitta ett sätt att lösa ett av problemen. Kapitlet skulle också kunna handla om vad som händer med Markus och Diomeda på väg till palatset – kanske blir de överfallna av ett nytt monster? Stilpoäng om man kan avsluta kapitlet med en cliffhanger.

DEL 2

INFÖRLÄSNINGEN

För att bygga upp förförståelse inför läsningen av del 2 kan det vara lämpligt att sammanfatta de viktigaste händelserna i del 1. Detta kan med fördel göras som en gruppdiskussion eller genom skrivprojektet "bilderbok av del 1" ovan.

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK:

Följande ord och uttryck kan vara särskilt svåra för unga läsare. Läraren avgör själv hur denna lista kan bäst användas med just de elever som man har, men ett förslag är att välja ut några av orden att diskutera och definiera inför läsningen av varje kapitel.

Kapitel 1: kröningsceremoni, klagan, urskilja, målsägande, rättegång, deklamera, skadeglädje, oklanderlig, bragd, tabbe, redovisa för, "döm inte efter skenet"

Kapitel 2: hovrätt, vädja, snatteri, överdådig, självbelåten, mödosam, utan omsvep, med eftertryck, svammel, cirkulera, arvinge, formaliteter

Kapitel 3: numera, stridsduglig, kommando, känslspröt, exemplarisk, misstroget, giftermål

Kapitel 4: stundvis, komplikationer, arkiv, läckerhet, beklaglig, undgå, torftig, arkivarie

Kapitel 5: ertappas, med glimten i ögat, självmant, i andemening, kandidater, efterträdare, ungmö

Kapitel 6: fanatiker, godtagbar, invändning, utlöpare

Kapitel 7: tillgivenhet, bortavaro, vidta åtgärder, omväxling, självuppfyllande profetia, hjärtskärande vacker, anarki, zenit, förtörnat, uppfödare, avlas

Kapitel 8: yrsel, godmodig, korphacka, ragla, återuppta, konstapel

Kapitel 9: ynkrygg, oförfärat, mytomspunnen, stalaktit, tilldragande, trolsk, misstroget

Kapitel 10: högdragen, försoning

Kapitel 11: jämna intervaller, röja, öronbedövande, tentakler

Kapitel 12: avsevärt, frikostig, föreställa, släntra, lunta

Kapitel 13: gobeläng, reflexmässig, att ha reservationer om någonting

Kapitel 14: streta emot, bistå, överordnad, förmodligen, uppsyn, sedvanlig, kungör, ohövlig, övertramp, härstamma, klipsk

Kapitel 15: envåldshärskare, avstämning, overseende, kupol, arrangerade, tidvatten, elegant, växtlighet

Kapitel 16: ila, vardera, slå till reträtt, parerstång, anförtro, bevilja

Kapitel 17: tjänstgöra, uppförande, långdraget, missuppfatta, infinna sig, flankerad, vålla sitt eget fördärv, skräckinjagande

Kapitel 18: oövervinnerlig, övermanna, skräckslagen

Kapitel 19: rättmätig, skogsbryn, reflexmässigt, vålla, drastisk, vågspel, rådslå, missköta

Kapitel 20: medvetande, undersåte, trångsynt, vidskeplig, avfärdande, ”se med blida ögon på”, titulera sig, ambassadör, fördrag, ambitioner, trohetsed, kuva, lindrig, usling

LÄSFÖRSTÅELSE- OCH DISKUSSIONSFRÅGOR:

Kapitel 1:

- Vad handlar rättegången om?
- Vad har hänt med Markus sedan slutet av del 1?
- Orden ”Döm inte efter skenet” står på kungakronan. Varför tror du att författaren valde att ha med de orden i kapitel 1? Finns det någon koppling mellan orden och handlingen?

Kapitel 2:

- Hur dömer Markus i fallet om Vilhard och rubinen? Skulle du ha gjort likadant? Varför eller varför inte?
- Varför är Pallurio orolig? Vad vill han?
- Hur skulle du känna dig om du var i Markus situation? Varför?

Kapitel 3:

- Hur trivs Markus som kung?
- Hur behandlar Markus Vilhard? Varför?
- Nu när vi har mött Lövgryn, kommer det som en överraskning att hon är en jättefjäril? Finns det några ledtrådar i tidigare kapitel som visar att fjärilar kan vara viktiga för Valariens folk i allmänhet eller för kungafamiljen i synnerhet?

Kapitel 4:

- Varför vill Markus och Sofara hitta Kraftens bok?
- Har du någon teori om vem som kan ha förgiftat Sofaras tjänarinna?
- Kiron hämtade fel bok till Sofara. Tror du att det kommer att bli en viktig detalj? Varför eller varför inte?

Kapitel 5:

- Vad har Diomeda haft för sig sedan vi såg henne sist i slutet av del 1?

- Vilket svårt beslut har Diomeda fattat i sitt liv, och varför har hon gjort det?
- Författaren skapar ett mysterium genom att inte berätta vad den andra profetian handlar om. Tror du att vi kommer att få veta senare i boken? Varför eller varför inte? Vad tror du att den kan handla om?

Kapitel 6:

- Vad tycker Sofara och Diomeda om verarna? Varför?
- Vad tror du att Diomeda menar när hon säger att hon är redo att göra allt som krävs för att stödja Markus och tjäna Valarien?
- Vad tycker du om verarna utifrån vad Diomeda och Sofara har sagt om dem i kapitel 6? Är det farligt för Markus att besöka deras land?

Kapitel 7:

- Titta på kartan. Kan du hitta några ställen som nämns i kapitel 7?
- Vilka är de tre människorna i rödbruna mantlar tror du? Vad tror du kommer att hända i nästa kapitel?
- Vad tycker Markus om livet i Valarien jämfört med livet i vår värld? Hur har hans tankar förändrats sedan bokens början? Tycker du att han borde stanna i Valarien eller åka hem?

Kapitel 8:

- Varför tror verarna att Markus är farlig?
- Verkar verarna vara lika farliga som Sofara och Diomeda sa? Varför eller varför inte?
- Ilasa citerar ett gammalt ordspråk: ”Var snar att höra, sen att tala, sen till vrede.” Vad tror du att det kan betyda? Hur skulle mötet mellan Markus och verarna kunna se ut om de lyssnade på varandra i stället för att köra på förutfattade meningar?

Kapitel 9:

- Är Ilasa en bra vägvisare och hjälpare för Markus? Varför eller varför inte?
- Verarna kallar Markus för ljusbo. Varför tror du att de gör det? Ilasa säger att det är synd om ljusbor. Varför tror du att hon tycker så?
- Hur tror du att ditt liv skulle vara annorlunda om du växte upp bland verarna under jorden, där det alltid är mörkt?

Kapitel 10:

- Vad tycker verarna om Albard, den döda kungen? Vad tror du skulle hända om de fick reda på att Markus är den nya kungen?
- Bland verarna är kung Albard känd som kung Albard den förskräcklige, och ute bland de andra valarna är han känd som Albard den store. Tror du att han var en bra kung eller en dålig kung? Varför?
- Ilasa tror att människor mördar varandra ute bland ljusborna. Sofara tror att verarna är farliga och bär vapen. Vem har rätt? Varför?

Kapitel 11:

- Hur skulle du beskriva skogen i verarnas land?
- Varför slåss Markus inte för att bli fri?
- Varför tror du att verarna håller för sina näsor när de går genom skogen? Varför berättar de inte för Markus att han ska göra likadant från början?

Kapitel 12:

- Varför tror Markus att Kiron är mördaren? Märkte du samma ledtrådar när du läste de tidigare

kapitlen? Vad tycker du om Markus teori?

- Tror du att prästen vet om att Markus inte är kung Albrak? Varför eller varför inte?
- En bra författare slösar inte med märkliga detaljer. När någon liten detalj framhävs i en berättelse är det ofta för att den kommer att bli viktig sedan. Ser du några konstiga detaljer i kapitel 12 som du tror kan bli viktiga sedan?

Kapitel 13:

- Varför har Markus så bråttom hem till palatset? Varför stannar han ändå för att låta Lövgrön äta?
- Varför menar Pallurio att Kiron inte kan vara mördaren?
- Skulle du säga att kapitel 13 är ett av de mer spännande eller mindre spännande kapitlen i boken? Varför? Vad är det som gör det spännande (eller inte)?

Kapitel 14:

- Varför vill Markus ha Vilhard som kungens personliga tjänare? Varför vill vakten inte det?
- Varför tror du att Diomeda är med bland de sex kvinnorna som ”tävlar” om att gifta sig med kungen? Är det bra eller dåligt att hon är med tror du? Varför?
- Det finns flera sätt att bygga upp humor i en berättelse. Var det någonting som hände i kapitel 14 som du tyckte var särskilt roligt? I så fall, vad var det som gjorde det roligt? Kan du komma på andra saker i boken som du har tyckt var roliga?

Kapitel 15:

- Titta på kartan. Kan du hitta några ställen som finns med i kapitel 15? Vart åker Markus, och varför?
- Tror du att pojken som Markus ser genom portalen kan vara en viktig detalj? Varför eller varför inte? Har du någon idé om vem det kan vara?
- Hur beskrivs Mardurien? Vad gör författaren för att få det att verka som ett otrevligt ställe?

Kapitel 16:

- Hur skulle du beskriva Albrak? (Nu har han Markus utseende, men beskriv hans personlighet.)
- Varför mår Markus illa i slutet av kapitlet när Sofara pratar om att inte ha hemligheter för länge? Hur skulle du känna dig om du var Markus och hade hittat prins Albrak – men inte fick berätta för någon?
- Nu har Kiron önskat att Markus ska döma honom i en rättegång. Har det hänt några saker tidigare i boken som har gett dig förväntningar om vad som kommer att hända under rättegången?

Kapitel 17:

- Hur blev rättegången annorlunda den här gången jämfört med förra gången?
- Blev du överraskad av det som hände med Kiron och Vilhard? Fanns det några ledtrådar i kapitel 17 eller tidigare kapitel?
- Nu närmar vi slutet av del 2. Det är mycket vanligt att berättelser har en upptrappning nära slutet, som gör det svårare för huvudpersonen, samt att det finns ett stort avslöjande. Har vi fått några viktiga avslöjanden i kapitel 17? Har det varit någon upptrappning som gör det svårare eller farligare för Markus än det har varit i tidigare kapitel?

Kapitel 18:

- Vem är Mordok och vad vill han?
- Vad är Shishaks och Syrathys relation till Mordok? Varför har de gett sig ut för att vara Vilhard och Pallurio?
- Om du skulle kunna ställa en fråga till en karaktär som är med i kapitel 18, vem skulle du välja och vad skulle du fråga om?

Kapitel 19:

- Varför är Diomeda misstänksam mot Albrak när han kommer genom portalen?
- Vad tycker Diomeda om Albraks hemliga plan? Varför?
- Vad tycker du om Albrak? Kommer han att bli en bra kung? Ser du några ledtrådar som visar på att han kan vara bra eller dålig?

Kapitel 20:

- Hur skulle du sammanfatta Albraks plan?
- Tror du att Albrak verkligen har lyckats lura Mordok? Varför eller varför inte?
- Borde Markus verkligen åka hem nu? Finns det några lösa trådar/olösta problem nu när Portalen har stängts?

AKTIVITETSFÖRSLAG

Följande förslag på skrivövningar, skrivprojekt och andra aktiviteter är tänkta att stimulera eleverna till eget skapande utifrån sin läsning av del 2. Tanken är inte att eleverna ska göra samtliga aktiviteter, utan läraren får välja fritt bland förslagen utifrån vad som passar eleverna bäst. En del av dessa aktivitetsförslag fanns med i del 1 och vissa återkommer i del 3.

- **Skapa ett eget folk:** Hitta på ett eget folkslag. Skriv en artikel om dem – var de bor, hur de klär sig, hur de lever, vad som är viktigt för dem, om de har några särskilda högtider, hälsningsfraser eller annat som kan vara intressant. Stilpoäng om du kan komma på någon detalj som andra folk kan missförstå helt – som till exempel hur folket i Valarien tror att verarna bär vapen hela tiden och är våldsamma, när de egentligen är pacifister och använder sina verktyg till att gräva och jaga.
- **Skriv kapitel 21:** Skriv ett eget kapitel av Markus av Trolyrien som utspelar sig efter att Markus har kommit tillbaka till Diomeda i slutet av kapitel 20. För att få idéer, tänk på vilka problem som inte är lösta i slutet av del 2, och försök att hitta ett sätt att lösa ett av problemen. Eller struntar Markus i problemen och åker hem? Kapitlet skulle också kunna handla om vad som händer med Markus och Diomeda medan de är på väg till Trolyrien eller någon annanstans – kanske blir de överfallna av ett nytt monster? Stilpoäng om man kan avsluta kapitlet med en cliffhanger.
- **Bilderbok av del 2.** Gör en bilderbok med de viktigaste händelserna i Markus av Trolyrien och en liten bild till varje händelse. Kan fungera individuellt, i grupp eller i helklass.
- **Favoriter.** Rita en bild av din favoritkaraktär eller favorithändelse i del 2. Skriv en beskrivning av denna karaktär eller händelse och varför den är din favorit.
- **Nya perspektiv.** Välj ett kapitel i del 2 och skriv om det utifrån en annan karaktärs perspektiv än Markus. Till exempel skulle man kunna skriva om rymningen från verarnas fängelsecell i kapitel 9, fast med Ilasa som huvudperson. Eller om Pallurios rättegång, fast ur Pallurios perspektiv.
- **Spela teater.** Gör ett kort drama av en utvald scen ur del 2. (OBS: varna eleverna om skolan har regler mot offentligt spottande.)

DEL 3

INFÖRLÄSNINGEN

För att bygga upp förförståelse inför läsningen av del 3 kan det vara lämpligt att sammanfatta de viktigaste händelserna i del 1-2. Det kan också vara bra att vara medveten om att en karaktär i del 3 (Shalarun) pratar på ett gammaldags och poetiskt sätt som kan vara särskilt svårt för yngre läsare att förstå. Ett exempel på detta är: ”Att äntligen få se ditt ansikte är som att skåda regnbågen efter stormen, ärade kusin.” Eleverna får betrakta Shalaruns repliker som ett kulturmöte: när man kommer till ett nytt land förstår man inte alltid varje ord som sägs. En del av Shalaruns svårare ord finns med i nedanstående lista över svåra ord och uttryck, men eleverna behöver inte förstå varje ord han säger, bara de förstår meningen i grova drag. En kort lektion om liknelser och metaforer kan vara till hjälp, och Shalaruns repliker kan ofta tjäna som repetition för vad eleverna har lärt sig om begrepp som liknelser och metaforer.

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK:

Följande ord och uttryck kan vara särskilt svåra för unga läsare. Läraren avgör hur denna lista kan bäst användas med just de elever som man har, men ett förslag är att välja ut några av orden att diskutera och definiera inför läsningen av varje kapitel.

Kapitel 1: kraftuttryck, medgörlig, uppgörelse, fördärv, fullständig, trofast, improviserad, åsyn, färdkost, märkvärdig, förgänglig

Kapitel 2: brunnskar, vev, hjärtligt, nafs, skymta, avvikare, upprorsman, hertig, teoretisk, hävda, kapitulation, skickelse

Kapitel 3: högest, däck (sjöfart), olivfärgad (hy), digna, överglänsa, skåda, hädanfärd, skald, hugsvala, blott, arvtagare, stundom, hederssak, mö, provins, taffel, bedyra, blygsam, ömklighet, beröva, upprorsmakare, allierad, värja (svärd), översållat, bördig, gå om intet

Kapitel 4: ömsesidig, lovprisning, behaga, självbelåten, tvist, unna, like, ädel, förvägra, vara någon till gagn, pacifist, be om tillgift, kanhända, tygel, återstod, ledsaga, kvällsward, fjärrskådande blick

Kapitel 5: väcka anstöt, fränder, aktning, sed, vidarebefordra, stympa, i gengäld, inge, vidunder, tapper, stundom, efterdyningar

Kapitel 6: bergskam, förlägen, exercisfält, avlösa, avskeda, skrud, konfidenter, redovisa för, hysterisk, uppgivenhet, svepskäl

Kapitel 7: antyda, audiens, sändebud, svärdsknapp, tämligen, mobilisera, ta täten, lönnmördare, tillfoga, vapenbärare, tillbakadragen, hell (hälsning), sardonisk, betvivla, uppkäftig, fri lejd, skråväsendet, vämjas

Kapitel 8: ”mellan fyra ögon”, utgång (resultat), scenario, ringa (obetydlig), etapp, förhållanden (situation), styggelse, trivial, stundande, förutbestämt, oväsentlig, världsbild, uppdragsgivare

Kapitel 9: förtöjd, paradtåg, skuldsatt, småsinnad, hytt, inreda, divan, parodi, ledstjärna, slughet, taktfull

Kapitel 10: hedersplats, förtret, oförskämt, välbeprövad, befara, ovärderlig, återgälda, duellanter, vanära, frändedråp, manöver, vördad, vältalighet, avstyra, blickad, vadhelst, förströelse

Kapitel 11: förakt, akterkastell, böljor, komma underfund med, hävda, bragd, sanningsenlig, yppa, bogspröt, vapenskrammel, kantra, svallvåg, förläna, till ert förfogande

Kapitel 12: förgås, stupa, oräknelig, parasoll, avböja, blotta, senig, estrad, snirklig, hjältebragder, enfaldig, amulett, intyga, ställföreträdare

Kapitel 13: allegori, frestelse, förväxla med, förhärjad, ansätta, piedestal, svartkonst, förbrytare, att ha samröre med någon, tarvas, lurendrejeri

Kapitel 14: bankett, utsökt, lömsk, bragt om livet, trohetsed, auktoritet, grundlös, manipulera, abdikera, missmod

Kapitel 15: människoform, buk, avböja, kolonn

Kapitel 16: sammanstrålning

Kapitel 17: hädanefter, dygd

Kapitel 18: deklamera, efterdyning

Kapitel 19: ransonerad, stormby, antiklimax, katastrofal

Kapitel 20: hjärntvättad

Kapitel 21: amfiteater

Kapitel 23: ”ve mig!”

LÄSFÖRSTÅELSE- OCH DISKUSSIONSFRÅGOR

Kapitel 1:

- Vad vill Diomeda göra och varför?
- Vad skulle du ha gjort i Markus situation?
- Varför känner Diomeda så starkt att hon inte kan gifta sig med Albrak?

Kapitel 2:

- Vad vet vi om den vita fågeln utifrån det vi har läst hittills? Är det en bra idé att följa efter den?
- Vad är Västvalarien? Vad är relationen mellan Västvalarien och Valarien?
- Vad var poängen med att ta upp vatten ur brunnen tror du? Finns det någon relation mellan den

händelsen och resten av handlingen?

Kapitel 3:

- Vem är Shalarun och vad vill han?
- Hur skulle du beskriva Shalaruns sätt att prata? På vilka sätt skiljer det sig från till exempel Markus eller Diomedas sätt att prata? Varför tror du att han pratar så annorlunda?
- Hur skiljer sig västvalarnas kultur från Diomedas kultur? Ser du några likheter?

Kapitel 4:

- Hur skulle du beskriva Shalarun? Vad tycker Markus om honom?
- Ser du några skillnader mellan Shalaruns tro och Diomedas tro? Ser du några likheter?
- Vad säger Shalarun om Markus i slutet av kapitel 4? Har det hänt något liknande tidigare i boken? (Tänk på kung Albard och Diomeda i del 1.) Är det någonting som är annorlunda den här gången?

Kapitel 5:

- Hur förändras Shalaruns relation till Markus i kapitel 5?
- Om du var Markus, hur skulle det kännas att fortsätta låtsas vara Albrak efter att Shalarun hade avslöjat dig? Varför?
- Vad tycker du om Shalaruns syn på slavar? Varför tror du att han tänker så? Skulle du säga att Shalarun är ond eller god? Eller är han en blandning?

Kapitel 6:

- Vad har Albrak gjort under sin korta tid som kung?
- Tror du att Albrak kommer att ta emot flyktingarna? Varför eller varför inte?
- Vem tror du att Markus tänker skicka till Albrak, och varför har författaren valt att avsluta kapitlet utan att säga personens namn?

Kapitel 7:

- Tror du att Kiron blev förvånad över att höra Markus riktiga identitet? Varför eller varför inte?
- Vad tror du att Albrak vill ha av Alasar?
- Varför går Albrak med på att ta emot flyktingarna? Varför vill Pärlehand inte ta emot flyktingarna? Varför vill Markus att de ska göra det?

Kapitel 8:

- Varför tycker Shalarun inte om Kiron?
- Vem tror Markus att Albrak pratar om när han berättar om kvinnan han älskar? Varför?
- Vad är skillnaden på hur Diomeda ser på magi, hur Albrak ser på magi och hur Pärlehand ser på magi? Är skillnaden viktig i berättelsen? Varför eller varför inte?

Kapitel 9:

- Vad är Diomedas stora problem i kapitel 9? Vad är lösningen?
- Varför tror du att Diomeda läser Alasars bok om hon inte tror på den? Tycker du att hon gör ett rättvist försök att förstå den eller att hon bara avfärdar den utan att tänka?
- Är Diomedas tro viktig för bokens handling? Varför eller varför inte?

Kapitel 10:

- Hur skulle du beskriva relationen mellan Shalarun och Albrak? Vem tror du är en bättre ledare? Varför?
- Varför vill Diomeda fåktas mot Shalarun, och hur vinner hon? Vad tycker du om hennes agerande?

- Hur skulle du beskriva västvalarnas syn på kvinnor utifrån vad vi har läst hittills? Om man verkligen skulle vilja förstå hur livet är för en västvalarisk kvinna, vem borde man fråga?

Kapitel 11:

- Beskriv Leviatan. Hur besegrar Albrak honom?
- Hur förändras relationen mellan Albrak och Shalarun i kapitel 11? Vad tycker du om det?
- Tror du att Albraks hammare kommer att bli en viktig detalj i berättelsen? Varför eller varför inte? Nu när du vet om hammaren och vad den kan göra, blir Albraks plan tydligare på något sätt?

Kapitel 12:

- Hur bevisar Kiron att Diomeda är den försvunna prinsessan Albinidas dotter?
- Vad tror du kommer att hända nu? Hur kommer Kiron avslöjande att påverka Diomedas relation med Albrak? Hur kommer det att påverka hennes relation med Alasar?
- Varför tror du att författaren väljer att avsluta kapitlet med Kiron avslöjande? Hur skulle du ha avslutat kapitlet om du var författaren?

Kapitel 13:

- Vad vill Albrak ha av Alasar? Hur försöker han få det?
- Albrak säger att han är omgiven av fiender. Stämmer det eller inte? Är någon på hans sida?
- Vad tror du kommer att hända nu när Markus har dödat Shurid?

Kapitel 14:

- Hur mår Markus efter att ha dödat Shurid? Varför?
- Vad bråkar Markus och Diomeda om? Håller du med någon av dem?
- Vad har Diomedas stora problem varit i del 3? Är Kiron avslöjande en lösning på problemet? Varför eller varför inte?

Kapitel 15:

- Hur förändras Markus relation till svärdet och kung Josua i kapitel 15?
- Hur tror du att det kommer att gå med de övriga skorpionerna? Hur rädd kommer Markus att vara under striden? Varför?
- Vad tror du Markus och Diomeda kommer att göra för att försöka stoppa Albrak?

Kapitel 16:

- Varför lämnar Markus och Diomeda vattnet hos läkaren? Varför vill han först inte ta emot det, och varför ändrar han sig sedan?
- Hur skulle du beskriva Albraks tankar och handlingar i det här kapitlet? Är han god eller ond? Eller är han en blandning?
- Händer det någonting konstigt i slutet av kapitlet? Har du någon förklaring?

Kapitel 17:

- Hur skulle du beskriva relationen mellan Albrak och de andra i kapitel 17? Varför är det så?
- Varför tror du att Albrak vill prata om det som händer efter döden? Hur tror du att han känner sig inför sin resa till Mardurien?
- Vi börjar närma oss bokens slut. Vad tror du kommer att hända? Vad vill du ska hända?

Kapitel 18:

- Hur bryts förtrollningen?
- Vad tror Markus och Diomeda att Mordoks plan är?
- Vad drömmar Markus om? Varför tror du att författaren valde att berätta om hans dröm? Finns det någon koppling mellan hans dröm och berättelsens handling?

Kapitel 19:

- Varför åker Markus och Diomeda tillbaka till Evighetsgrottan?
- Vad ska Kiron göra medan Markus och Diomeda är borta? Väcker det här kapitlet några frågor om Kiron?
- Sfinxen säger att någonting intressant kommer att hända i Mardurien, men hon säger inte vad det är. Har läsaren någon anledning att tro att hon har rätt? Kan det vara bra för en författare att ge hintar om vad som kommer att hända? Varför eller varför inte?

Kapitel 20:

- Hur skulle du beskriva relationen mellan sfinxen och Kiron? Är det konstigt att hon inte vet vem han är och inte kan svara på hans gåta? Varför eller varför inte?
- Har du någon idé om vad Kirons gåta kan betyda?
- Hur slutar kapitlet? Vilken effekt har sfinxens sista fråga på läsaren?

Kapitel 21:

- Hur skulle du beskriva relationen mellan Xiriana (sfinxen) och Mordok?
- ”Döda monstrens kung – men bli inte ett monster i processen”, säger Diomeda. Vad menar hon? Har hon en bra poäng?
- I en boks vändpunkt kan författaren göra det mer spännande genom att låta det se ut som om allt har löst sig precis innan allt plötsligt blir mycket värre. Ser du något exempel på det i det här kapitlet? Vad tror du att varelsen som dyker upp i slutet är?

Kapitel 22:

- Hur besegrar Kiron Mordok?
- Var Kirons identitet en överraskning? Kan du komma på några ledtrådar som fanns i tidigare kapitel?
- En författare kan göra slutet av sin berättelse extra spännande genom att göra allt så hopplöst som möjligt precis innan det löser sig. Ser du något exempel på det i kapitel 22?

Kapitel 23:

- Hur reagerar Shalarun på Kirons identitet? Varför? Hur reagerar Albrak? Varför?
- Vilka är de stora problemen som ska lösas i boken? Blir de lösta? Finns det några olösta problem som lämnar det öppet för en uppföljare?
- Markus av Trolyrien skrevs ursprungligen för en tonåring som låg på sjukhuset efter en allvarlig skidolycka. Tror du att författaren ville säga någonting särskilt till den skadade tonåringen genom boken? I så fall vad, och hur ser du det i boken?

AKTIVITETSFÖRSLAG

Följande förslag på skrivövningar, skrivprojekt och andra aktiviteter är tänkta att stimulera eleverna till eget skapande utifrån sin läsning av del 3. Tanken är inte att eleverna ska göra samtliga aktiviteter, utan läraren får välja fritt bland förslagen utifrån vad som passar eleverna bäst. En del av dessa aktivitetsförslag fanns med i del 1 och del 2.

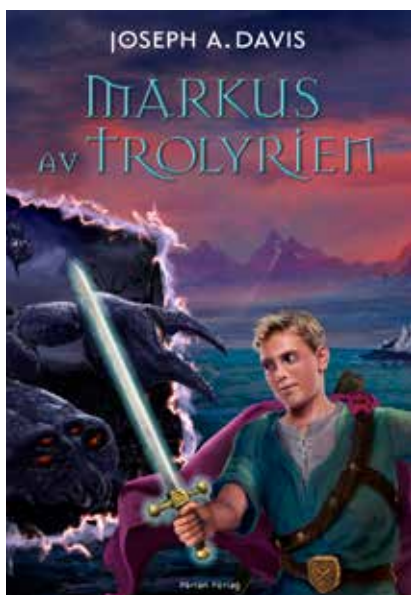
- **Bilderbok av del 3 (eller hela boken).** Gör en bilderbok med de viktigaste händelserna i del 3 eller hela boken och en liten bild till varje händelse. Kan fungera individuellt, i grupp eller i helklass.
- **Favoriter.** Rita en bild av din favoritkaraktär eller favorithändelse i del 3 eller i hela boken. Skriv en beskrivning av denna karaktär eller händelse och varför den är din favorit.
- **Nya perspektiv.** Välj ett kapitel i del 3 och skriv om det utifrån en annan karaktärs perspektiv än Markus. Till exempel skulle du kunna skriva om måltiden och fåktningsscenen i kapitel 10, fast med Diomeda eller Shalarun som huvudperson, eller skriv om det som händer i Alasars tronsal i kapitel 12, fast ur Albraks perspektiv.
- **Skriv dagbok.** Beskriv en dag eller en hel vecka utifrån en vals synvinkel (en person från Valarien) som har hamnat i Trolyrien eller utifrån ett trolls synvinkel (någon från vår värld) som har hamnat i Valarien. Tänk på hur livet i den nya världen skulle vara annorlunda från livet där du kommer ifrån. Skriv gärna om sådant som är både roligt, jobbigt och förvirrande.
- **Skapa en egen värld.** Rita en karta över din värld och skriv om folken där och hur de lever. Beskriv gärna andra varelser som lever i din värld, och känn dig fri att låna några klassiska fantasyvarelser eller att skapa egna. Finns det något stort problem i din värld som behöver lösas? Någoting som skulle kunna bli det stora problemet i en fantasyberättelse? Finns det något speciellt vapen i din värld som skulle kunna bli en del av lösningen?
- **Egen fantasyberättelse.** Använd detaljerna från ”skapa en egen värld” för att skriva en kort fantasyberättelse. Innan man börjar med berättelsen är det viktigt att skapa en huvudperson med en tydlig beskrivning och ett tydligt mål, samt en plan för hur huvudpersonen kan uppnå målet och några problem som kan göra det svårt längs vägen.
- **Samla ledtrådar.** Välj ett stort avslöjande ur boken – till exempel att Pallurio var mördaren, att Diomeda var kronprinsessan eller att Kiron var kung Josua. Skriv ner alla ledtrådar du kan komma på som visade att det var så eller åtminstone att någonting konstigt var på gång. Skriv också ner alla falska ledtrådar du kan komma på – till exempel alla ledtrådar som fick det att se ut som om Kiron var mördaren.
- **Deckarplanering.** (Kan med fördel köras efter ”samla ledtrådar” ovan). Planera en uppföljare där det visar sig att någon annan karaktär i Markus av Trolyrien är ett monster i förklädnad. Skriv en lista med ledtrådar du kan använda för att visa att det är så. Skriv också en lista med falska ledtrådar som ska lura läsaren att tro något annat.
- **Skriv det bortglömda kapitlet.** Välj någonting som hände i del 3 eller någon annanstans i Markus av Trolyrien men som inte beskrevs i detalj. Till exempel mötet mellan Shalarun och Albrak som Markus inte fick se i kapitel 8, eller Kironns resa till verarnas land efter kapitel 19. Skriv ett nytt kapitel som beskriver vad som händer.
- **Debattartikel.** Skriv en kort debattartikel om ett ämne som skulle kunna vara kontroversiellt i

Valarien. Till exempel: "Vem ska regera – Albrak eller Diomeda?", "Ska vi ha en armé?", "Vad ska vi göra med de västvalariska flyktingarna?" eller "Hur farligt är verarna egentligen?" Gör ett tydligt ställnings-tagande och försök att backa upp det du säger med detaljer från boken. Stilpoäng om du kan skriva din debattartikel ur någon av bokens karaktärs perspektiv. Extra stilpoäng om du kan skriva två argumenterande debattartiklar ur två olika perspektiv.

- *Spela teater.* Gör ett kort drama av en utvald scen ur del 3 eller någon annan del av boken. (OBS: varna eleverna om skolan har regler mot offentligt spottande.)

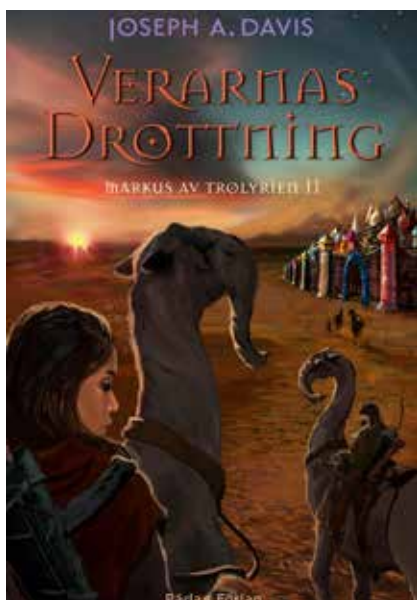

FLER BÖCKER OM MARKUS AV TROLYRIEN

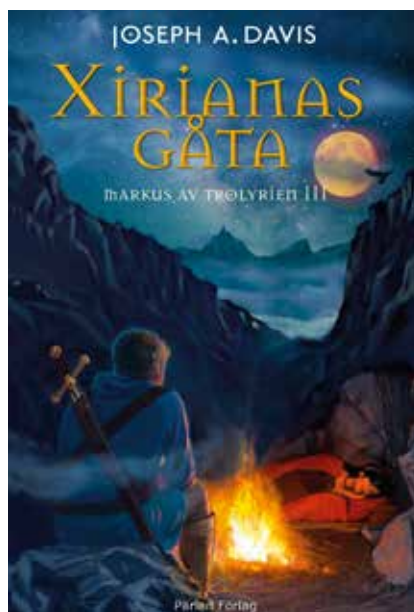

Markus av Trolyrien finns även som e-bok och ljudbok, samt till och med ett spel. För mer information se författarens egen hemsida: www.trolyrien.com. Där finns även mer än trettio recensioner av boken för den som vill fördjupa sig.

Titta gärna in på trolyrien.com/lorare för mer information och hjälpmedel kring boken.

Verarnas drottning, del 2, finns som e-bok och inbunden. Kommer som pocket hösten -20. Kommer även som ljudbok inom kort.

Xirianas gåta, del 3, finns som e-bok och inbunden. Kommer som pocket våren -21. Kommer även som ljudbok.